

Verandering van context

In een 'hier kun je alles kopen' winkeltje in Kathmandu viel mijn oog op een kinderboekje dat midden tussen allerlei imposante boeken over de Himalaya lag. Een klein boekje van ongeveer 10 bij 15 cm. De voorkant bekleed met rood fluweel daarop een tekening, van een koninklijk paar in een Oosters prieeltje, omrand met golvend goudband. De achterkant voorzien van brokaat met een gouden zijden rug. Er staan drie sprookjes in, die in de inleiding 'Three Nepali Love Stories' genoemd worden. Het eerste verhaaltje heet, hoe kan het anders, 'Real Love' en gaat over een prins en prinses die al bij de eerste blik heftig verliefd op elkaar worden. Een jaloerse vriendin van de prinses besluit de aanstaande bruid om te brengen en dan stiekem haar plaats op de bruiloft in te nemen. En zo geschiedt. De vriendin pleegt de moord door het doodsgheheim dat de prinses haar heeft toevertrouwd ten uitvoer brengen.

'The princess had a very strange death in her fate. It was very different from any other kind of death.

In the forest there was a giant lake in which a colourful fish lived. No one could ever find the lake; nor could catch the fish. If anyone were to catch the colourful fish and remove its bones, the princess would die immediately.'

De vriendin, 'a fisherman's daughter', vraag haar vader de vis te doden en van de graten een ketting voor haar te maken. De prinses sterft en haar lichaam verhuist naar een speciaal paleis in de jungle.

Later tijdens de jacht in het woud vindt de prins zijn geliefde in het paleis van de doden en komt alles, zoals dat een sprookje betaamt, weer goed.

Een prachtige boekje vermomd als een boduurwerkje, met een sprookje in de vorm van een liefdesverhaal waarin een doodsgheheim een moordwapen blijkt te zijn. Door kleine wisselingen in perspectief wordt een gangbaar sprookjesboek een uitzonderlijk kleinood. Door de zaken net even in een andere context te plaatsen ontstaat iets onverwachts, iets bijzonders. Iets dat er nog niet was of nog niet eerder gecombineerd werd. Zou dat principe dat ook in het dagelijks leven of op het werk kunnen leiden tot nieuwe concepten?

Een open haard vermomd als borduurwerk of een boodschappenlijstje in de vorm van een liefdesverhaal. Wat te denken van een rugzak als kantoor of een fabriek als galerie. Of abstracter door de harde elementen in een gebouw te vervangen door zachte, wat open is dicht te maken en omgekeerd of door binnen en buiten te verwisselen. Misschien ook door het handelen in een ander licht te plaatsen: vergaderen doe je in je eentje en stukken schrijven voortaan samen. Maar ook verrassende vormen: een beleidsplan verpakt als klankdicht, persberichten als functiebeschrijving en een tentoonstelling van alle diensten. Van elk project een fotoreportage bij wijze van verslag of een receptenboek van de mijlpalen onderweg: van pittige projectplan-spaghetti tot evaluatiesoesjes met aardbeiencreme.

Mijn fantasie slaat op hol, of... Zou het mogelijk zijn om ontwikkelingen uit te lokken? Door bij voorbeeld nieuwe contexten te maken waarin mensen niet anders kunnen dan op andere gedachten komen? Waardoor nieuwe gezichtspunten spontaan ontstaan zodat de nieuwe ideeën en plannen zich als vanzelfsprekend ontvouwen. Ideeën die in het leven van alledag in steeds dezelfde omgeving misschien nooit tot bloei waren gekomen. Hier ligt de kiem van een concept voor (organisatie)ontwikkeling. Een ontwerp voor de choreografie van veranderen.

Godelieve Spaas, 2001